

výrazné znaky čiste české. Právě on dovedl znamenitě spojití myšlenku, že demokracie je diskuse, s tou nevývratnou skutečností, že každé vládnutí je diktát vůle. On také ukázal, že i demokratický držitel politické moci dovede spolupracovati s odborníky tak, že jim diktuje hlavní směrnice, podle nichž oni vytvoří do podrobností zákony a instituce, jak to kdysi dělal první moderní diktátor, konsul Bonaparte, sdělávaje s učenými právníky Code Napoleon. Ale právě to vše je u demokratického politika mnohem těžší a složitější než u diktátora. Proto asi Švehla říkal, že politika je umění. On sám určitě byl velikým umělcem demokratického vládnutí. Z. N.

SLÁVNA INŠTALACIA REKTORA UNIVERZITY KOMENSKÉHO V BRATISLAVĚ. Auditorium maximum univerzity Komenského a v ňom shromážené obecnstvo — predstavitelia fakult, vojska, cirkve, štátnych a samosprávnych úradov rôznych korporácií a početne študentstvo — bolo dňa 7. decembra o 11. hod. dopoludnia svedkom slávnostnej inštalácie nového rektora univerzity prof. Ph. Dr. a JUDr. Bohuša Tomsu. Slávnostnej i preto, že sa jej zúčastnili i dvaja aktívni ministri a to: minister zahraničia dr. Eduard Beneš a minister školstva Dr. Ivan Dérer. — Odstupujúci rektor prof. Dr. V. Reinsberg v bohatej zpráve o činnosti za minulý rok uviedol pozoruhodné dáta: Prof. sbor univ. v r. 1932/33 mal 102 členov. Poslucháčov v zinnom sem bolo zapísaných 2395, v letnom 2.076 (z toho cudz. 231). Na právnickej fakulte bolo promovovaných 98, na lekárskej 44 (cudz. 5) a na filozofickej 17 absolventov. Štipendií rovným dielom krajinou a Mšano bolo udelené spolu 840.000 Kč pre 518 poslucháčov. Univ. knižnica má nateraz viac ako štvrt miliona sväzkov — z toho oddelenie slovenské 16.288. Zmieniac sa o naliehavosti stavby univ. mesta znovu prehlásil, že Komenského univerzita je zo všetkých vysokých škôl nejmizernejšie umiestnená a vybavená. Kultúrny jej život vidí hatený i v tom, že riadne dotácie byly podstatne zmenšené a zastavená akákoľvek výplata mimoriadnych. Položky štud. soc. pečlivosti byly hlboko snižené a zastavené honorovanie lekt. cvičení. Apeluje na polit. demokraciu, aby sa zasadila, žeby vysoké školstvo ostalo živou súčiastkou našej demokracie a nemuselo sa obracať na dobročinnosť ľudí. Mládeži venoval slová: »Stretol som sa u Vás s porozumením pre Vaše povinnosti akad. občana. Prial by som si vrele, abyste svoje akademické roky venovali čo najviac odborným štúdiám, dokiaľ máte k tomu na univerzite príležitosť, bude žiadať od Vás odborné znalosti. Roky po štúdiu dajú Vám dosti príležitosti, aby ste sa uplatnili vo verejnej správe, v správe vecí politických. Len hlboké odborné vzdelanie predchnuté mravným smyslom pre celok môžu Vám zaistiť ako existenciu tak i postavenie v ľudskej spoločnosti«. Potom predstavil a uvietol v úrad nového rektora prof. Dr. B. Tomsu (rodák z Nového Bydžova, doktor všetkých práv a filozofie, čestný doktor univ. v Padove, prof. právnej filozofie, habilit. dňa 27. dec. 1920 na Karlovej univ. v Prahe, od r. 1921 mimor. a od r. 1926 riadny prof. na Komenského univ. v Bratislave) a prial mu sily k úspešnej správe univerzity. Po vykonanej prísahe a prevzatí rekt. insígní J. M. prof. Dr. Tomsa poďakoval prítomným za účasť (medzi ktorými je i jeho býv. prof. Beneš) a k akad. mládeži obrátil sa slovami: »Chcem byť rektorom i z Vašej dôvery. Verím vo Vaše srdce a vo Váš rozum. Nie je vylúčené, že čakajú nás ťažké zápasy o to, čo naša univerzita potrebuje. Slovensko trpelo viac ako druhé zeme a je preto spravodlivé, aby dostalo väčšej podpory. Chcem, aby ste vo mne videli nielen učiteľa, ale i priateľa.« Tématom jeho vstupnej prednášky bola »Kríza moderného štátu«, ktorej hlavné myšlienky uverejňujeme na inom mieste. Po nej bol pozdravený zástupcom študentstva (SSŠ. Právnik a Vysokošk. sdruž. pre Spol. národov). Počas slávnosti účinkovalo akad. Spev. sdruženie. Ním zaspievané št. hymny byly posledným bodom tak veľkolepej slávnosti. M. Josko.

OSOBNÍ. 15. ledna 1934 dožije se docent právnické fakulty Masarykovy university v Brně a poslanec Dr. Jaroslav Stránský padesáti let. — Senátní president Nejvyššího správního soudu Dr. J. V. Bohuslav dožil se 12. prosince 1933 sedmdesáti let. Žije na odpočinku, ale stále se věnuje redakci známé Sbírký, obecně po něm nazývané. Ča.